

Frankryk.

PARIS, 7 maart.

De vijf kandidaten voor het voorzitterschap zijn de heeren *Royer-Collard*, *Casimir Perier*, *Dclalot*, *Agier* en *Sebastiani*; voor het vice-voorzitterschap de heeren *Dupin aîné*, *Bourdeau*, *Martignac* en *de Cambon*.

De heer graaf *de Simeon* is benoemd tot rapporteur der commissie, welke het antwoord der kamer op de redevoering van den troon moet opmaken.

— De mariniers, welke aan de boorden van de Seine geligt zijn, zijn reeds naar Cherbourg vertrokken; de troepen der genie, in garnizoen te Metz, bestemd voor de expeditie van Algiers, hebben bevel gekregen, om te vertrekken en moeten reeds den 5 dezer vertrokken zijn.

— Men verzekert, dat het arsenaal van Toulouse last ontvangen heeft, om onverwijld 26 stukken geschut, 10.000 kogels, 4000 houwitser-granaten en eene zekere hoeveelheid wagens naar Toulon te zenden.

— Uit Kadix wordt, onder dagteekening van den 16 februarij, gemeld: men houdt zich onophoudelijk met de tweede expeditie tegen Mexiko bezig; een linienschip en een fregat van 60 kanonnen zijn op het punt, om onder zeil te gaan; het getal troepen, hetwelk deze expeditie moet uitmaken, bedraagt 25.000 man; vele amerikaansche schepen zijn gehoord, om de troepen naar Havana over te brengen; tien dollars worden per hoofd betaald.

— In eenen brief uit Havana, van den 6 januarij, leest men het volgende: «de generaal *Llorente*, kommandant der tweede expeditie tegen Mexiko, is sedert eenigen tijd alhier aangekomen en moet door 8000 Spanjaarden opgevolgd worden; men is voornemens alnog eene ligting te doen van 4000 man, om de expeditie aan te vullen.

— Eene aardbeving, bijna zoo hevig, als die, welke in 1822 gevoeld is, heeft de stad Valparaiso (Chili) op den 22 oktober geteisterd; de slingering heeft 20 minuten geduurd, waardoor eene groote hoeveelheid huizen ingestort zijn; niemand heeft het leven verloren; doch te St. Yago, alwaar de schok zeer hevig geweest is, heeft men den dood van vele inwoners te betreuren; het dorp Casa Blanca, 30 mijlen van St. Yago, is bijna geheel verwoest.

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 8 maart.

Er zijn 92 leden aanwezig.

Eenige ingekomen verzoekschriften, waaronder een van inwoners van Zevenaar en andere gemeenten in de provincie Gelderland, houdende bezwaren over het onderwijs der roomsch-katholijken, werden in handen der daartoe benoemde commissie gesteld, terwijl op een ingezonden boekwerk het gewoon besluit werd genomen; waarna werd gelezen eene missive van zijne excellentie den minister secretaris van staat, daarbij inzendende een afschrift van het tusschen het koninkrijk der Nederlanden en de republiek van Columbia, op den 1 mei 1829 gesloten en vervolgens geratificeerd traktaat. Aangenomen voor notificatie; zullende het traktaat worden gedrukt en rondgedeeld.

Door den heer *Pycke* werd, namens de commissie tot de petitiën, rapport uitgebragt op het verzoekschrift van den advocaat *Depauw*, te Gent, verzoekende, dat er wettelijke bepalingen mogten worden daargesteld ter wering van het misbruik, dat van het regt van petitie wordt gemaakt; adviserende om gemeld verzoekschrift ter griffie te deponeren. Hierover ontstonden eenige discussien, waaraan de heeren *de Brouckere*, *Sasse van IJsselt*, *de Stassart*, *de Secus*, *de Gerlache* en *van Dam* deel namen, en die over het regt van het collectief tekenen van verzoekschriften liep, en over het strijdige van het verzoekschrift met art. 161 der grondwet; eerstgemeld lid zeide daarenboven, dat hij en de gronden van het verzoekschrift en de conclusie der commissie zou behooren te bestrijden, doch zich voorbehield dit te doen, na de aangekondigde motie van den heer *Donker Curtius* te hebben gehoord. De vergadering besluit, dat dit verzoekschrift ter griffie zal worden nedergelegd.

Namens diezelfde commissie zijn vervolgens rapporten uitgebragt; door den heer *van Tuyt* op 60 verzoekschriften uit de provincie Noord-Brabant en 120 uit de provincie Zuid-Brabant;

door den heer *Liedel de Well* op 180 petitiën uit de provincien Henegouwen, Namen enz.; door den heer *van Dam* op 243 verzoekschriften uit de provincien Utrecht, Zeeland enz., en ook op eenige contra-petitiën uit de provincie Groningen; door den heer *Veranneman* op 180 petitiën uit de provincie West-Vlaanderen en op eenige contra-petitiën, en eindelijk door den heer *Pycke* op een groot aantal verzoekschriften uit de provincie Luik, allen wegens de nationale grieven. Gemeld lid adviseerde, om al deze petitiën, als ook die, waarop de andere leden berigt hadden uitgebragt, ter griffie te deponeren, behalve dat op eenigen, die in onbehoorlijke termen vervat waren, de vergadering tot de orde van den dag behoorde over te gaan.

In een zeer breedvoerig advies, in de fransche taal uitgesproken, waarin de R. K. geestelijkheid op het tooneel werd gebragt en zelfs het hof van Rome niet werd gespaard, zeide de heer *Donker Curtius* hoofdzakelijk, dat hij over al deze petitiën zou stemmen, om tot de orde van den dag over te gaan, en zulks in het welbegrepen belang van de verzoekers zelve, omdat, volgens zijn edelmogende, *veelen misleid* waren geworden, en niet wisten, wat zij onderteekend hadden, hoewel dit hem geenen genoegzamen maatregel toescheen in de thans gegevene omstandigheden. Hoezeer hij het regt van petitie als heilig eerbiedigde, begreep hij, dat het misbruik, dat tegenwoordig daarvan gemaakt werd, en waardoor dit regt geheel ontaarde, voor het vervolg voorziening vereischte. Hij gaf eenige inlichtingen omtrent de wijze, waarop tegen het misbruik van het aanbieden van petitiën, in andere landen, waar ook eene constitutionele regering bij vertegenwoordiging bestaat, gezorgd wordt; hij sprak onder anderen van het engelsch parlement, alwaar de petitiën door de leden zelve worden ingeleverd, hetgeen eenen waarborg opleverde, om de waardigheid der vergadering niet in de waagschaal te stellen. Hij zou zich voorbehouden, om, ter geschikte gelegenheid, zoodanige bepalingen voor te dragen, als hem, ter regeling der uitoefening van het regt van petitie, wenschelijk zouden voorkomen.

De heer *Surlat de Chokier* bekam vervolgens het woord, en begon met te zeggen, dat de vorige spreker de kunstgrepen geschetst had, welke in het werk waren gesteld, om onderteekeningen voor de grieven te bekomen, doch dat hij eene tegen schilderij zou ophangen van hetgeen het gouvernement gedaan had, om het indienen van petitiën te beletten en de gegronde klagten te smoren, waartoe de procureur-generaal, de procureur crimineel, de commissaris van policie, de vrede-regters, de officieren der regtbank, de maréchausée's en de gansche policie heeft medegewerkt, en dat alleen de *exécuteur des hautes œuvres* ontbroken heeft om de ministeriële inquisitiën te voltooien.

De redenaar zegt, dat hij, in zijne hoedanigheid van burgemeester, door den vrederegter te St. Truyen was geroepen tot het bijwonen eener vereeniging van onderscheidene andere burgemeesters, aan welke oproeping hij had voldaan. De vrederegter gaf aan de aanwezigen kennis, dat hij hun, op last van den minister van justitie, eene mededeeling moest doen, nopens het regt verstand van sommige onzer beginselen van staatkunde, met aanbeveling hoe zij die vervolgens aan hunne ingezetenen moesten bekend maken. Daarin werd eerstelijk de afschaffing aangekondigd van de belasting op het *gemaal*, als eene inwilliging door de regering aan de wenschen van een gedeelte der natie gedaan. Is het wel ernst om de afschaffing als eene inwilliging der regering te doen voorkomen? Heeft men dan de kunstgrepen vergeten, die in 1821 zijn aangewend, om die hatelijke belasting te doen aannemen, die belasting, welke moord en doodslag heeft te weeg gebragt? Is men vergeten, met welke halstarrigheid het bestuur in de vorige zitting de kamer in het tweeledig geval heeft geplaatst, om de begroting *al of niet* met die belasting aan te nemen? Na die daadzaken, kan men toch niet verlangen, dat de burgemeesteren de zoo lang verschoven opheffing van deze belasting als eene inwilliging zouden doen voorkomen.

Ten tweede werd de benoeming aangekondigd van sommige bisschoppen. Hierbij was de zonderlinge bijvoeging geschied, dat deze kerkvoogden zich met geene petitiën hadden ingelaten. Men heeft de burgemeesteren hierdoor in eene zeer netelige gesteldheid tusschen de ingezetenen en de bisschoppen geplaatst.

Tenderde werd den burgemeesters aanbevolen, om hunne ingezetenen te verklaren, dat zij geene vrijheid van onderwijs moesten vragen. Hoe kan men zoodanige vordering, zegt de redenaar, in den tegenwoordigen stand van zaken, en bij de *verklaarde* voornemens der regering, doen? Was dezelve niet ge-

schikt om het bestaande mistrouwen te doen vermeederen?

Ten vierde werd te kennen gegeven, dat het gouvernement, wegens deszelfs bezorgdheid voor den landbouw, niet kon toestaan, om de jury te herstellen. Waarlijk, deze bezorgdheid zou schoon zijn, indien de gezworenen niet enkel uit eene zekere klasse van schatplichtigen werden gekozen, en derzelver werkzaamheden gestadig den landbouwer van zijnen arbeid onttrokken. Neen, men ontzegt ons land alleen eene nuttige instelling, gelijk de jury, omdat dezelve paal en perk aan de willekeur stelt.

Ten vijfde werd ons aanbevolen aan de ingezetenen te verklaren, dat de ministeriële verantwoordelijkheid een vraagpunt is, waarmede zij zich niet behooren in te laten, omdat hetzelfde boven hun bereik is. Heeft men ooit beter middel gezien, om een einde te maken aan alle overwegingen, nopens een beginsel, hetwelk het wezen uitmaakt van eenen vertegenwoordigenden regeringsvorm, en hetwelk met zoo vele woorden in onze grondwet geschreven staat? even min als eenige grondwettige regering zonder eene nationale vertegenwoordiging kan bestaan, even min kan zij de verantwoordelijkheid der ministers ontberen. Het is uitgemaakt, dat hij, wiens bedoelingen zuiver zijn, ook geen onderzoek naar zijne handelingen vrees. En waar hoort men die verantwoordelijkheid loochenen? In hetzelfde Nederland, alwaar dezelve in sommige gewesten reeds bestond, vóór dat eenig volk met haar bekend was!

Nadat deze mededeeling geëindigd was, zegt de redenaar, noodigde de vredereger elk der tegenwoordige burgemeesteren uit, om nog afzonderlijk in een kabinet met hem te handelen. Daar ik dit niet overeenkomstig de bestaande gebruiken oordeelde, heb ik dit geweigerd. Later heb ik van een' mijner amptgenooten vernomen, dat deze onderhandeling voornamelijk ten doel had, het bekomen van inlichtingen nopens het petitioneren. Daar werd gevraagd, wie de steller, rondrager of verspreider der petitie was; of de burgemeester, zijne familie, de rijks ontvanger of andere ambtenaren die geteekend hadden, enz. Men drong er wijders op aan, dat de burgemeester alle middelen zou aanwenden, om het verdere petitioneren te beletten.

Is het wel in Nederland, zoo geroemd wegens zijne vrijheid, is het wel onder een grondwettig bestuur, is het onder de regering van den besten der Koningen, dat men zich zulke inquisitoriale maatregelen durft veroorlooven? Is het onder deze omstandigheden, dat vrees en schrik de beginselen van bestuur moeten uitmaken? Neen, nimmer zullen die beginselen bij mij ingang vinden; altijd zal ik ze verwerpen als alleen in het belang van ministers, die ze zoeken door te drijven. Het is toch inderdaad nimmer de bedoeling van onzen Koning geweest, zijne onderdanen het stilzwijgen op te leggen, als of dezelve gelijk stonden met de stommen uit het serail. Zoodanig is niet de bedoeling van hem, die in persoon de klagen van den geringsten zijner onderdanen aanhoort, en zelfs alle vreemdelingen voor zijnen troon ontvangt.

In Frankrijk, in Engeland is het regt van petitie een der heiligste regten; maar ook geheel vreemdsoortige gouvernementen, bijv. dat der Chinezen, hebben hetzelfde in de wetten van *Zoroaster* en *Confucius* erlangd. Het ware niet kwaad, dat onze ministers eene reis naar dat uitgestrekte keizerrijk ondernamen; terwijl zij zich daar van de onschendbaarheid van het gemelde regt konden overtuigen, zou de Koning in hun afwezen, de inspraak van zijn eigen hart volgen, en wij zouden er waarschijnlijk niet te slechter om varen.

Ik besluit tot het nederleggen der griffie.

De voorzitter stelt, aangezien het reeds ver gevorderd uur voor, de beraadslaging op morgen te hervatten. De zitting wordt ten 4 ure opgeheven en bepaald op morgen ten 12 ure.

Zitting van dinsdag 9 maart.

De zitting wordt ten half één uur geopend. De leden der zuidelijke provincien zijn, behalve de heer *van Hulthem* (Oost-Vlaanderen), tegenwoordig. De notulen van het verhandelde in de laatste vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Zijn ingekomen eenige petitien wegens de grieven, welke alle naar de commissie zijn verzonden; alsmede een verzoekschrift van den heer *van Velsen*, van Gent, die eenige bedenkingen aanbiedt wegens eene leer in den gewonen catechismus voorkomende.

De beraadslaging over het rapport der commissie tot de verzoekschriften, betrekkelijk de grieven, wordt hevig voortgezet.

De heer *Rengers* beweert, dat men omtrent de petitien over de grieven, behoort over te gaan tot de orde van den dag, daar zij het uitwerksel zijn van de pogingen eener gevaarlijke factie, wier bedoeling het is onze instellingen te ondermijnen. (!?!). Men moet die pogingen niet aanmoedigen door de petitien in aanmerking te nemen.

De heer *de Stassart* verdedigt het regt van petitie, als een der heiligste regten, bij onze grondwet gewaarborgd, en stelt omtrent de onderhavige verzoekschriften voor, het nederleggen ter griffie en het drukken van de rapporten.

De heer *de Secus* is van hetzelfde gevoelen, en weidt in het breede over het regt van petitie uit, dat, zegt hij, gelijk onze andere staatkundige regten bij het traktaat van Londen gewaarborgd is.

De heer *de Langhe* beklagt zich over de verkeerde handelwijze, welke de ministers steeds hebben gehouden, en waaraan die menigvuldige klagen, welke men thans ziet aanheffen, zijn toe te schrijven. Noch het getal, noch de hoedanigheid der petitienarissen moeten in aanmerking komen; men moet alleen onderzoeken of de klagen gegrond zijn. Dat zij het werkelijk zijn, wordt door den redenaar breedvoerig betoogd. Hij verlangt nederleggen ter griffie en het drukken van het verslag.

De heer *Luyben* brengt een uitvoerig advijs uit, waarin hij de voornaamste grieven, waarover men zich beklagt, beschouwt, en de gegrondheid daarvan aanduidt. Hij laakt de middelen, welke zijn aangewend om de uitoefening van het grondwettig regt van petitie te belemmeren. Dezelve waren der spaansche inquisitie waardig. Hij bestrijdt hetgeen gisteren door den heer *Donker Curtius* over de woelzieke pogingen der roomsch-katholijke geestelijkheid, bij het teekenen van petitien, in het midden is gebracht. Die uitvallen, zegt hij, zijn slechts geschikt om de roomsch-katholijke leden dezer kamer uit te lokken bewijzen aan te voeren van de onverdraagzaamheid en partijdigheid der hervormden in dit land. De redenaar laat zich voorts in het breede uit over de bestaande ongelijkheid in het begeven van ambten en bedieningen aan de belijders der beide gezindheden.

Na de voornaamste grieven doorloopen te hebben, besluit hij voor het nederleggen ter griffie of wel om zich onmiddellijk tot Zijne Majesteit te wenden, indien de kamer hiertoe mogt besluiten (*).

Na hem hebben nog het woord gevoerd de heeren *Surmont*, *Fabry Longrée*, *Pescatore*, *van Dam* en *Frets*.

De zitting wordt ten 4 ure opgeheven, en gaaljourneerd tot morgen ten 12 ure.

's HERTOGENBOSCH, 10 maart.

Door Zijne Majesteit is, in afwachting van hoogstdezelfs nadere beschikkingen, de heer *J. T. Vermeulen*, lid der provinciale staten van Noord-Brabant, en van den stedelijken raad van 's Hertogenbosch, voorloopig belast met de interimaire waarneming der functien van districts-commissaris van Boxtel, en de heer *J. Drabbe*, commissaris van het district Roozendaal, met de interimaire waarneming der functien van districts-commissaris van Prinsenhage, en van militie-commissaris te Breda.

— Door Zijne Majesteit is benoemd tot burgemeester der gemeente Eethen, Genderen en Heesbeen (prov. Noord-Brabant), *Valerius Geertruidus Andringa Boll*.

— De vermaarde regtsgeleerde, de heer *Meyer* van Amsterdam, heeft een werk uitgegeven over het maken van wetten in het algemeen en bijzonder over dezen wetgevenden arbeid in Engeland.

De regtsgeleerde spreekt in dit werk over de nieuwe wetboeken voor de Nederlanden en zegt, dat zij beneden alle kritiek zijn. Hij schroomt niet, zegt hij de tolk te zijn van al de Nederlanders, die eenige kennis van het regt en der wetgeving hebben, met den wensch te uiten, om niet tot eene oppervlakkige revisie dezer wetboeken, maar tot eene geheele herziening der beginselen, welke daarbij verkondigd zijn en der redactie van het begin tot het einde over te gaan.

— De heer *Spruit*, advocaat-generaal bij het hoog-geregtschhof te Brussel, moet heden zijn rapport in de zaak der *zamenzwering* voor de kamer van beschuldiging uitgebragt hebben, welke, zoo men verzekert, aanstaande vrijdag uitspraak zal doen; de advocaten der verdachten hebben al de stukken, betrekkelijk het proces, kunnen onderzoeken.

— De fransche dagbladen herhalen thans hetgeen sommige schrijvers van ons land gezegd hebben wegens het voornemen, hetwelk het gouvernement zou hebben gemaakt, om de aanstaande zitting der staten-generaal te Brussel niet te doen plaats hebben; wij kunnen verzekeren, zegt de *Gazette des Pays-Bas*, dat tot heden toe de regering geene dergelijke bepaling genomen heeft.

— Op last van den kommissaris-generaal over nederlandsch Indië, is op den 21 september 1829, eene som van twintig duizend spaansche matten beloofd, met eere-titels en landerijen, aan den Javaan, die zijn Opperhoofd *Diepo Negoro*, levend of dood aan het gouvernement zal overgeven. Op last van Koning *Philips II*, zijn in juni 1580, vijf en twintig duizend gouden kroonen toegeegd, met verheffing in den adelstand, en zuiververklaring van alle bedreven misdaden, hoe groot ook, en verdere toezegging van begunstiging en van bevordering naar den staat des persoons, wanneer men prins *Willem I*, roemvoller vermelding, levend of dood mogt overleveren. — Wordt nu ook de spaansche dwingeland één voorbeeld ter navolging? — en onder dergelijk stuk den naam van den edelen *de Kock!!!*

(Byenkorf.)

Men leest in hetzelfde dagblad van den 7 dezer een artikel, tot opschrift hebbende, *modos en manifesten*, waaruit wij het volgende hier mededeelen:

« Nu eens moet er gepetitioneerd en gecontrapetitioneerd worden; dan moeten er inschrijvingen en associatiën worden ge-

(*) Wij zullen deze belangrijke redevoering in ons volgend nummer mededeelen.

pend en van de andere zijde zamenzweringen worden ontdekt, politieke geloofsbelijdenissen moeten worden afgelegd, geloften van onafhankelijkheid moeten worden gedaan; heden wordt het voorbeeld hiervan het eerst in Engeland, morgen het eerst in de Nederlanden, overmorgen het eerst in Frankrijk gegeven, het waait over het eene rijk tot het andere en is *ex fureur* bij den buurman, als het bij den eersten uitvinder reeds uit de mode is. — De Nederlanden hebben nu de *manifesten* en *rogue* gebracht; maar wat is nu eigenlijk een manifest? Een manifest (zonder eenige bepaalde toepassing) is eene opgesierde toespraak, welke men houdt, om te bedekken hetgene men denkt, om den vijand tevens te vleijen en schrik aan te jagen en vooral hem te verdeelen; het regelmatig motto er van moest zijn, *divide et impera*. Wat men eigenlijk op al die manifesten moet doen, dat is eene andere vraag. *Rohiano* heeft gemeend, dat men er tegen moet manifesten (*sit venia verbo*) en zoo eene compensatie van manifesten daarstellen, hetgene zoo veel wil zeggen als wil tegen wil, gaat op; wij voor ons zouden er liefst op antwoorden, zoo als onze vaders pleegden te doen, op *insinuationen*, ik hoor en zie en vraag copie. — Ach! mogt er eens een register zijn gehouden van alle beloften, alle verklaringen, alle erkenningen, welke het ministerie al in de kamer heeft gedaan! Ach! mogt eens een der vertegenwoordigers niets anders hebben gedaan, dan gehoord, gezien en kopie genomen! hoe gemakkelijk zoude het niet zijn, eene boetpredikatie voor het ministerie met de eigene woorden der ministers toe te lichten en te bevestigen. — O, er is zoo veel wijsheid in dat ik hoor, ik zie en vraag copie, dat het blootelijk in toepassing gebracht, voor altijd het doen van manifesten uit de mode zoude brengen.»

— Men leest in het dagblad van *Libry-Bagnano*, van den 5 dezer het volgende: «De heer *Fiacre de Celles* moet zich gelukkig achten, niet vervolgd te zijn geworden wegens de onderhandeling van een concordaat, hetwelk ALLE BELANGEN DES VADERLANDS in gevaar stelt, en ons met gebonden handen en voeten aan het goëddunken der apostolischen overgeeft.... Wij kunnen niet begrijpen, hoe men de milddadigheid aan eenen beklagenswaardigen onderhandelaar, van het beklagenswaardigste der concordaten toestaat, die de vrijheid der belgische Kerk onder het juk van Rome heeft gebracht en ons tegenwoordig en onze voor de toekomst dierbaarste belangen, heeft bloot gesteld.»

En diezelfde valschaard durft ons beschuldigen, dat wij te kort schieten in den eerbied voor den Koning! Hij zal de onbeschaamde beleedigingen kunnen doen nederdalen op eenen man, die met het vertrouwen des Konings bekleed is, hem dan eens *fiacre ambassadeur*, dan weder *ambassadeur fiacre* noemen; hij zal voor het oog der natie kunnen bekend maken, dat de Koning, door de onderteekening van het concordaat, ALLE BELANGEN DES VADERLANDS heeft in gevaar gesteld. Een galeiboef zal straffeloos die schandelijke taal kunnen voeren, en hij zal daarboven gelast worden, om de onafhankelijke schrijvers te belasteren en hen te beschuldigen, dat zij te kort geschoten zijn in den aan de koninklijke Majesteit verschuldigten eerbied. Hoe zal men zulke walgelijke tegenstrijdigheden beschouwen? Maar ook waartoe zijn diegenen niet in staat, die zich verbinden aan zulke lage wezens en die de schatten van den staat in den modder werpen? *(Catholique.)*

Hoe is het mogelijk, dat een schrijver, die reeds zoo vele weldaden van het gouvernement ontvangen heeft, in een dagblad, dat door het ministerie wordt ondersteund en uit 's rijks kas onderhouden, zulk eene taal durft voeren over eenen onderhandelaar, die met 's Konings vertrouwen is vereerd geworden, en over eene overeenkomst, die hoogstdezelfs goedkeuring heeft weggedragen? Moet uit dit geschrift door onpartijdigen niet worden opgemaakt, dat er onder de ministers of hooge standpersonen nog zoodanigen zijn, die met een wrevelig gemoed eene schikking hebben zien tot stand brengen, waardoor aan de roomsch-katholijken rust en tevredenheid in hunne kerkelijke aangelegenheden konde worden bezorgd; en moet men aan dezen hunnen invloed alsnu niet toeschrijven, dat het concordaat, deze plegtig aangegane overeenkomst, zoo lang onuitgevoerd blijft? en wat mag men van deze menschen verwachten, wanneer de R. K. onverschillig worden in deze hunne belangen? dan wij durven vertrouwen, dat Z. M. eindelijk eens gehoor zal geven aan de aanhoudende en eerbiedige verzoeken van het grootste gedeelte zijner onderdanen en den raad, welke uit wraakzuchtige en partijdige oogmerken mogelijk wordt gegeven, op deszelfs regte waarde zal weten te schatten.

Het zij ons vergund bij deze gelegenheid op te merken, dat het concordaat zoo zeer niet als eene weldaad, als eene bevoorregting voor de R. K. kan worden beschouwd, deze hadden in geenen deele een concordaat nodig, wanneer de grondwet, ten hunnen opzichte, slechts onpartijdig en welmeenend wordt uitgevoerd, zoo als hun bij art. 190 en volgende wordt gewaarborgd. De R. K. godsdienst heeft immers vaste grondregelen en het kerkbestuur is zoodanig geregeld dat de wereldlijke magt niet nodig is om dezelve te ondersteunen of in stand te houden. Nergens heeft de R. K. Kerk meerder vrijheden als in Noord-Amerika, alwaar het gouvernement zich met dezelve niet bemoeit. En wenschelijk ware het, dat ons gouvernement had gedacht zoo als dat van Engeland, en het onnoodig had geoordeeld om een concordaat met het hof van Rome aan te gaan, en wanneer de

R. K. van de vrijheid hadden kunnen gebruik maken, die de grondwet hun toekent, dan voorzeker zouden dezelve van hunne wettige kerkvoogden zoo lang niet zijn verstoken gebleven.

Bij het concordaat is aan de R. K. niets toegekend, dan hetgene hun bij de grondwet is gewaarborgd; zij zijn niet boven de leden van de andere kerkgenootschappen bevoordeeld; hunne geestelijken is geen bijzondere of onderscheidingsrang of stand opgedragen, maar daarentegen is bij het concordaat aan het gouvernement eene inzage en magt in het kerkelijk bestuur toegekend, waarop hetzelve, volgens de grondwet, noch uit den aard der zaak geene aanspraak had, en tevens het middel in de hand gegeven, om dat godsdienstig genootschap op vele wijzen te kunnen kwellen.

Wij herhalen het, de R. K. zouden zich gelukkig achten, wanneer zij bij den aanvang van dit rijk, zoo als ook plegtig verzekerd was, in hunne regten waren hersteld en erkend, en dat men het dus onnoodig had geacht, een concordaat met het hof van Rome aan te gaan.

De Redactie.

— Handelsberigten uit Konstantinopel, van den 27 januarij, behelzen het volgende: «Den 17 januarij zijn de goederen van den russischen gezant te Konstantinopel aangekomen. Het engelsche fregat *Blonde*, hetwelk zich langen tijd in de Zwarte Zee heeft opgehouden, is den 18 te Konstantinopel teruggekeerd van eene onderzoekingsreis in de zee van Marmora en het kanaal der Dardanellen, waar hetzelve alle bogten en ankerplaatsen opgemeten, en de diepte van het vaarwater opgenomen heeft. Hetzelve zal zich eerlang waarschijnlijk weder naar de Zwarte Zee begeven. — Bij Smyrna en Vurla liggen tegenwoordig een veertigtal engelsche en fransche oorlogschepen van onderscheidene grootte. De russische vloot bevindt zich bij Poros. Ofschoon de vrede gesloten is, gaat de Porte nogtans voort met het ligten van troepen, en in het arsenaal wordt ook nog bij voortdoring ijverig gewerkt aan den bouw en de herstelling van lineschepen en fregatten. — Hoewel bij een artikel van het vredestraktaat aan alle natien vrije scheepvaart is toegestaan, hebben echter dezer dagen twee pauselijke schepen zich te Konstantinopel onder bescherming der fransche vlag gesteld, om het noodige verlot ter voortzetting van de reis naar de Zwarte Zee te bekomen.»

— Volgens berigten uit Ancona van den 20 februarij, zullen er spoedig commissarissen van Frankrijk, Engeland en Rusland benoemd worden, om de grenzen van den nieuwen griekschen staat nauwkeurig te bepalen. Dit werk moet binnen zes maanden afgevoerd zijn, en gedurende dezen tijd volkomen wapenstilstand plaats hebben. De admiraals der verbondene mogendheden hebben last, om alle vijandelijkheden tegen te gaan. De fransche troepen blijven, met goedvinding der drie mogendheden, nog eenigen tijd in Morea ter beschikking van de grieksche regering, om de openbare rust te handhaven.

BIJZONDERE CORRESPONDENTIE.

's Hage, 3 maart 1830.

De drukpers wordt bedreigd, en het onderwijs niet minder. Er is over het tienjarig budjet gestemd, en ziet, door eene geslepenheid van willekeur gaat men den eenen of anderen uitweg voorstellen, om zelfs de klagten van het volk uit te dooven. De heer *Donker Curtius* heeft den last op zich genomen om dien slag toe te brengen, en deze zoo liberale motie zullen wij ongetwijfeld in de aanstaande zitting hebben. De heer *Donker Curtius* stort zijn hart uit: gij ziet hoe deze raadsheer het patriotisme verstaat, en welke uitlegging die regtsgeleerde omtrent de grondwet in gereedheid brengt. Gij vooral, die hem meer dan eens lofspraken hebt toegezwaaid, leert hem kennen, en niet altoos uw vertrouwen te stellen in die lieden, welke op eene bekwaame wijze dubbelhartig en bedriegelijk zijn, de vrijheid en de magt, *Jacques Bonhomme* en het ministerie zijn toegedaan.

Tegenstrijdige geruchten zijn omtrent den duur der zitting in omloop. Men zegt dat alle financiewetten zullen ter zijde geschoven worden; dat men een geheel nieuw stelsel zoude voordragen. De koffij zal van een regt van 12 gulden de 100 kilogrammen op 10 gulden gebracht worden, indien zij met nationale schepen uit onze kolonien aankomt. De kamers van koophandel zijn geraadpleegd, niet over den accijns, maar over de wijze van ontvangst. En zóó veronderstelt men 1,500,000 gulden gewonnen te hebben.

Het geslacht zal, zoo men zegt, in de steden behouden blijven, en op het platte land door een hoofdgeld van 40 centen vervangen worden. Op deze wijze zou de *admodiatio* van het gemaal onder eene andere gedaante terug komen; hetgeen des te *regtvaardiger* schijnt, omdat vele boeren geen vleesch eten. Eindelijk voegt men er bij, dat de belasting op de patenten zoude vernietigd worden. De staatsraad onderzoekt de wetten op de registratie en de hypotheeken: binnen korte dagen zal men aan de kamers eene wet op het zout en eene andere op de hieren voordragen.

Gij ziet dus, dat er vele werkzaamheden zijn en echter wordt er over gesproken om omtrent paschen de zitting te sluiten. Zoo groote vaardigheid is weinig eerbiedwekkend jegens eene kamer, die zich weinig moeilijk betoont. Ook geloof ik niet als onder bepaling aan dat gerucht: men zal zich haasten, om aan onze afgevaardigden hun afscheid te geven, wanneer die

van Frankrijk eenen gepasten nadruk aan den dag leggen. Het voorbeeld zoude besmettelijk kunnen zijn: hunne standvastigheid zoude ons misschien uit onzen slaap doen ontwaken. De gesteldheden zijn overeenstemmende en elke schok aan den heer de Polignac toegebracht, zoude eene wonde aan den heer van Maanen gedaan zijn.
(*Courrier des Pays-Bas.*)

AFZETTINGEN IN BELGIE.

In het klassieke land der vrijheid is het aan eenen afgevaardigden publicken ambtenaar niet meer geoorloofd om een gevoel te hebben, onafhankelijk van dat van het gouvernement. Ieder lid der tweede kamer moet besluiten om de slaaf te zijn van het ministerie, of anders loopt hij gevaar van afgezet te worden. Ziedaar dan België tot het tijdperk der staatkundige zuiveringen gekomen; men verwijderd diegenen, welke geen van Maaniansch geweten hebben; en het is tot grondbeginsel gelegd, dat de afgevaardigden der provincien, indien zij hunne posten en hunne pensioenen willen behouden, de formele verbindtenis moeten aannemen, om volgens den wil van de magt te stemmen.

Daar eene dergelijke machiavellistische vordering aan de achtenswaardige afgevaardigden de la Vieilleuse, Dellafaille d'Huysse, de Bousies, Ingenhousz, Luubben en de Stassart mishaagde, heeft de zuiverings-zeis hen getroffen, omdat die waardige zaakgelastigden, aan hunnen plicht, aan hunne eer en aan hunnen eed verknocht, met eene edele en maanlijke welsprekendheid het burgerlijk grondstelsel hebben uitgedrukt: *geene herstelling van grieten, geen geld.*

Arm België! uwe ministers willen u dan ook in slaap wiegen ten aanzien van de belangen uwer vrijheid. Men overlaadt u met belastingen; gij betaalt, matiglijk berekend, 20 % van uwe inkomsten; men verbergt voor u de ontvangsten en ongeoorloofde uitgaven; uw tristan van Maanen studeert er op, om het despotismus der oude stadhouders wederom in werking te brengen; hij beschermt beruchte eerroovers, die in hun land veroordeeld zijn; galeibooven en schrijvers van lasterschriften, met schulden en schande overdekt, worden officieel bezoldigd, om de achtingswaardigste mannen uwer natie te belasteren! een galeiboef, de schrijver van spotschriften, gebrandmerkt met het teeken van cerloosheid, ontvangt 180,000 gl., en men berooft den heer de Stassart, dien zoo voortreffelijken schrijver, dien zoo geestrijken dichter, dien zoo verlichten administrateur en een der moedigste en schitterendste uwer redenaars, wiens vaderlandschlievende toonen zoo dikwijls van uwe nationale tribune weergalmd hebben, van een gering pensioen van 1800 gulden!

Deze achtenswaardige belgische afgevaardigde, prefect van Vaucluse zijnde, wist de achting van al zijne onderhoorigen te winnen, onder welke hij talrijke en eervolle herinneringen heeft nagelaten.

Door zijne zorgen en op zijne kosten werd er een gedenkstuk opgericht, ter gedachtenis van den deugdzamen bisschop van Oranje (*Dutilleul*). Hij stichtte eenen prijs tot lof van *Petrarcha*, aan het athenaeum te Vauchuse; hij formeerde den eersten stap tot het oprigten der publicke boekerij van Oranje, door de gift van drie duizend boekwerken, en nadat België van Frankrijk was afgescheiden, hebben zijne gewezen onderhoorigen hem, als een onderpand van hunne dankbaarheid, eenen gouden gedenkpenning doen ter hand stellen.

En ziedaar nu den man, die door de lage wraak van het ministerie der Nederlanden getroffen wordt, omdat hij aan de tweede kamer bewezen heeft, dat de omkooprij en slaaflijkheid niet in de zeden van alle Belgen gevonden worden.

(*L'Echo du Nord.*)

B...., 3 maart 1830.

PETITIE.

Wat zal het zijn met 5 a 600 verzoekschriften aan de edelmogende heeren staten-generaal der tweede kamer gezonden, en met een, bijna oneindig getal onderteekeningen voorzien? zoo vraagt thans de nadenkende Nederlander! De leden van de commissie voor de verzoekschriften hebben gemeend eenige te moeten verwerpen, omdat deze niet behoorlijk, of in het geheel niet onderteekend waren — of, omdat daarin zaken gevraagd werden, welke men meende niet te kunnen toestaan; of, omdat deze zaken niet behoorlijk werden gevraagd.

De heeren *Sypkens* en *van Boelens* hebben gezegd, dat het grootste gedeelte der verzoekschriften door de geestelijken is opgemaakt; zouden hier alleen roomsch-katholieke geestelijken verstaan worden? hieraan zal wel niet veel getwijfeld worden, doch het zou misschien die edelmogende heeren moeilijk vallen te bewijzen, wat zij hier zeggen; en zoo dit al bewezen was, zou zulks dan nog de waarde van billijke verzoeken verminderen? Zouden de edelmogende heeren, die de beginselen regten der grondwet kennen, en die reeds zoo vele blijken van onafhankelijkheid en regtvaardigheid gegeven hebben, hierom minder aandacht op dezelve vestigen? Mag dan de geestelijke

geen gebruik maken van een regt, dat de grondwet aan alle inwoners van het koninkrijk verleent?

De heer *Donker Curtius* is van gevoelen en zulks heeft zijn edelmogende openlijk gezegd, dat het regt van verzoeken te ver uitgestrekt is geworden.... dat men de verzoekschriften van dien aard aan verkeerde inzichten moet toeschrijven. — Maar is dit niet 3 a 400,000 inwoners van het koninkrijk der Nederlanden, ook van de aanzienlijkste klasse, van verkeerde inzichten beschuldigen? en, waar zijn de bewijzen voor deze beschuldiging? Ik heb altijd gemeend, dat men, om iemand te beschuldigen, zekere bewijzen noodig had, indien men wil geloofd worden en redelijk handelen; doch nu zie ik door den edelmogenden heer *Donker Curtius* een groot gedeelte der natie beschuldigd, zonder eenigen grond, omdat zij van een wettig regt gebruik gemaakt heeft, en wat zou de heer *Donker Curtius* zeggen, indien hij, zonder bewijs, door de natie van verkeerde inzichten beschuldigd werd???

Indien *Donker* hier geloofd werd en de edelmogende heeren deze *donkere* beschuldiging aannamen, welk *donker* vooruitzigt zou dit voor een groot gedeelte der natie niet zijn? Maar, ver zij van ons deze *donkere* gedachte: onze *verlichte* volksvertegenwoordigers zullen de billijke verzoeken naar waarde weten te schatten, en een regt handhaven, verleend door de grondwet, die zij bezworen hebben te beschermen — en Z. M., onze geliefde Koning, die in het afgelopen jaar in verscheidene plaatsen van hoogstdezelfs rijk, zoo vele blijken van gehechtheid, liefde en eerbied van zijne onderdanen ondervonden heeft, zal, overtuigd van de billijkheid hunner verzoeken, dezelve eindelijk verhooren.

J. S.

Aan de Peilschaal aan den Boom hier ter stede stond het water:
Den 9 maart ten 12 ure o el 5 palm 5 duim boven O.
Den 10 " " " " o el 4 palm 2 duim boven O.

* * Heden morgen overleed, tot mijne bittere droefheid, aan de gevolgen eener uitterende ziekte, mijn waarde Oom, de Heer *JOSEPHUS VAN ZAANEN*, in den ouderdom van 73 Jaren, 2 maanden en 17 dagen, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sakramenten onzer Moeder de H. Kerk.

OOSTERHOUT,
27 February 1830.

F. BOSCH,
Gebⁿ. VAN ZAANEN.

BEKENDMAKINGEN.

* * TWEE GEHUWDE DEFTIGE BURGERLIEDEN, VAN DEN R. K. GODSDIENST, wenschen zich bij soortgelijke Lieden geheel voor Inwoning, Kost enz., in één woord alles wat noodzakelijk is, behalven Wijn en Bewassing, IN HET JAAR TE BESTEDEN, en wel op een der voornaamste Dorpen in de Baronie van *Breda*, of in de Meijerij van den *Bosch*. Zij verlangen ten minste drie of vier ongemeubilerde Kamers, en het gebruik van eenen Tuin. Men verzoekt de beschrijving en voorwaarden aan het adres van den Uitgever dezer Krant. *Franco* voor 15 April aanstaande onder Letter *B. K.*

* * HOTEL DE GOUDEN LEEUW.
De ondergeteekende vindt zich verplicht, ter voorkoming van verkeerde onderrigtingen, aan heeren Reizigers en Vreemdelingen kenbaar te maken, dat, onbepaald op welk uur van den nacht er Diligences in deze stad aankomen, men verzekerd kan wezen, dat er altoos iemand waakzaam is, om Hun Edelen te ontvangen.

's Bosch,
5 Maart 1830.

J. CHEVALIER,
voorheen
Wed.^e J. E. HALEWIJN.

* * Een ieder zij gewaarschuwd, aan niemand, hoegenaamd, iets op rekening van den Ondergeteekende af te leveren, zullende, zonder schriftelijke orders van den Ondergeteekende, niets voldaan worden.

TILBURG,
9 Maart 1830.

H. P. VAN DER VELDEN.

De prijzen der granen, te Eindhoven, van dingsdag 9 maart, zijn geweest:

Tarwe,	} <i>het nederlandsch mud:</i>	{	f 0 00 à 0 00.
Rogge,			" 4 80 à 0 00.
Boekweit,			" 4 10 à 0 00.
Haver,			" 2 80 à 0 00.
Het nederlandsch pond holer.			" 0 70 à 0 65.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 25 cents.			